

до Положення про порядок та умови обрання
здобувачами вищої освіти вибіркового навчальних дисциплін
у Буковинському державному медичному університеті

**Короткий опис навчальної дисципліни (анотація)
для каталогу вибіркового навчальних дисциплін**

«Соціологія та медична соціологія»

(назва вибіркової навчальної дисципліни)

Спеціальність	Фармація, промислова фармація
Освітній рівень	магістр
Термін вивчення(курс)	2 курс
Форма навчання	Очна, заочна
Кафедра	психології та філософії

Мета навчальної дисципліни - полягає в засвоєнні студентами основних проблем навчальної дисципліни, розумінні предмету соціології та медичної соціології її основних законів; вивченні питань про становлення, розвиток, зміни та перетворення, про функціонування соціальних спільностей і форм їхньої самоорганізації: соціальних систем, соціальних структур та інститутів. Студентам важливо знати сутність соціальних змін, зумовлених активністю соціального суб'єкта; соціальних відносин як механізмів взаємозв'язку та взаємодії між різноманітними соціальними спільностями; закономірностей соціальних дій і масової поведінки.

Завдання: навчити активно використовувати категоріальний апарат курсу соціології та медичної соціології; розвинути здатності до засвоєння основних підходів до вивчення фахових знань про категорії, функції та напрямки теоретичної і практичної соціології, про суспільство, як соціальну систему, соціальні зв'язки і відносини, соціальні інститути та групи, способи їх організації, закономірності функціонування і розвитку; ознайомити з пріоритетними напрямками досліджень галузевих «соціології», а також з основними методами проведення конкретних соціологічних досліджень; розвинути здатність до організації та проведення конкретного соціологічного дослідження в фармацевтичній галузі, тобто: здатність скласти програму дослідження, анкету для отримання соціологічної інформації, оперувати даними медичної соціології, здатність використовувати набуті навички соціальної діяльності та поведінки о повсякденній професійній та організаційно-управлінській діяльності для інтенсифікації процесу соціалізації у фармацевтичній сфері; навчити застосовувати принципи соціології при проведенні клінічних та будь-яких наукових досліджень; закласти передумови здійснення професійної діяльності відповідно до цінностей та принципів соціології та медичної соціології.

Результати навчання: здобуття студентом загальних та спеціальних фундаментальних і професійноорієнтованих знань, умінь, навичок, компетентностей, необхідних для виконання типових професійних завдань, пов'язаних з її діяльністю в фармацевтичній галузі на

відповідній посаді знання психофізіологічних особливостей людини, здоров'я людини, підтримки здоров'я, профілактики захворювань, лікування людини, здоров'я населення.

Після вивчення курсу студенти повинні **знати**:

- основні категорії соціології, об'єкт та предмет соціології, предмет медичної соціології; структуру та функції соціології; напрямки соціології медицини;
- теоретичні відомості про витoki соціальних знань, історичний шлях розвитку світової та української соціологічної думки. Історію розвитку медицини в світі та в Україні та її взаємозв'язок з соціологією;
- визначення понять особистість, індивід, індивідуальність, соціалізація, агенти соціалізації, суть теорії потреб А. Маслоу, основні типи особистостей, соціальний зв'язок, теорії міжособистісної взаємодії, фактори, що визначають поведінку людини, основні форми соціального контролю;
- соціальні моделі системи охорони здоров'я;
- методiku проведення соціологічних досліджень в фармацевтичній галузі. Студенти повинні розуміти:
 - роль медицини як соціального інституту;
 - зв'язок медицини з іншими соціальними інститутами та галузями суспільного життя;
 - процеси соціалізації у становленні особистості фармацевта;
 - соціальну значущість фармацевтичної професії як місії;
 - соціальну суть праці, соціальні відносини, які формуються у трудовому (фармацевтичному) колективі;
 - соціальну природу конфлікту, конструктивне ставлення до конфлікту, як можливості оптимізації соціального середовища;
 - власну професійну самоактуалізацію у контексті соціальної стратифікації;
 - суспільну значущість і готовність діяти у відповідності до норм моралі та етичних принципів;
 - теоретичні основи механізмів функціонування демократії; сутність етнічних процесів та міжетнічних відносин; вплив релігії на суспільне життя; значення шлюбних відносин та сімейного життя для людини і суспільства.

Після вивчення курсу студенти повинні **вміти**:

- аналізувати явища соціального життя;
- орієнтуватися у системі зав'язків медицини та соціального життя;
- визначати роль соціальних впливів на здоров'я людини;
- орієнтуватися в реаліях економічного та політичного життя сучасного суспільства;
- проводити порівняльний аналіз існуючих систем охорони здоров'я;
- підготувати і провести соціологічне дослідження;
- скласти програму дослідження, анкету для отримання соціологічної інформації;
- проводити обробку отриманої соціологічної інформації;
- оперувати даними медичної соціології;
- використовувати набуті навички соціальної діяльності та поведінки у повсякденній професійній та організаційно-управлінській діяльності для інтенсифікації процесу соціалізації в фармацевтичній сфері.

Орієнтовний перелік тем навчальних занять (лекцій, практичних):

1. Соціологія як наука про суспільство.
2. Конкретно-соціологічні дослідження: сутність та методика.
3. Суспільство та його структура. Соціальна мобільність та маргінальність у суспільстві.

4. Особистість та її соціалізація. Статусно-рольові характеристики особистості. Особистість фармацевта та особистість клієнта, їх статусно-рольові відносини.
5. Культура та суспільство. Специфіка фармацевтичної діяльності: ціннісно-нормативний аспект.
6. Гендер у системі культури.
7. Соціальна поведінка особистості та девіація. Девіація та медицина. Девіантна поведінка та фармацевтична практика.
8. Конфлікти як соціальне явище. Специфіка конфліктів у медичному середовищі.
9. Сім'я та шлюб у сучасному світі. Роль та статус фармацевта у сучасному суспільстві.
10. Сфери медицини та охорони здоров'я як об'єкт соціологічного аналізу. Соціальні причини захворювань.

Перелік компетентностей, здобуття яких буде забезпечувати навчальна дисципліна:

Загальні компетентності (ЗК)

- ЗК 1. Здатність діяти соціально відповідально та громадянсько свідомо.
- ЗК 4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, вчитися і бути сучасно навченим.
- ЗК 7. Здатність до адаптації та дії у новій ситуації.
- ЗК 9. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК 10. Здатність до вибору стратегії спілкування, здатність працювати в команді та з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності.
- ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- ЗК 12. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

Фахові (спеціальні) компетентності спеціальності (ФК)

- ФК 11. Здатність проводити аналіз соціально-економічних процесів у фармації, форм, методів і функцій системи фармацевтичного забезпечення населення та її складових у світовій практиці, показників потреби, ефективності та доступності фармацевтичної допомоги в умовах медичного страхування та реімбурсації вартості лікарських засобів.
- ФК 20. Здатність здійснювати консультування та фармацевтичну опіку під час вибору та відпуску безрецептурного лікарського засобу шляхом оцінки співвідношення ризик/користь, сумісності, показань та протипоказань керуючись даними про стан здоров'я конкретного хворого із врахуванням біофармацевтичних, фармакокінетичних, фармакодинамічних та фізико-хімічних особливостей лікарського засобу.
- ФК 21. Здатність проводити санітарно-просвітницьку роботу серед населення з метою профілактики поширених захворювань внутрішніх органів, попередження небезпечних інфекційних та паразитарних захворювань, а також з метою сприяння своєчасному виявленню та підтриманню прихильності до лікування цих захворювань згідно з їхніми медико-біологічними характеристиками та мікробіологічними особливостями.

Програмні результати навчання, що забезпечує вивчення дисципліна:

- ПРЗ 1. Проводити професійну діяльність у соціальній взаємодії оснований на гуманістичних і етичних засадах; ідентифікувати майбутню професійну діяльність як соціально значущу для здоров'я людини.
- ПРЗ 2. Застосовувати знання з загальних та фахових дисциплін у професійній діяльності.
- ПРЗ 4. Використовувати результати самостійного пошуку, аналізу та синтезу інформації з різних джерел для рішення типових завдань професійної діяльності.
- ПРЗ 5. Позиціонувати свою професійну діяльність та особистісні якості на фармацевтичному ринку праці; формулювати цілі власної діяльності з урахування суспільних і виробничих інтересів.
- ПРЗ 6. Аргументувати інформацію для прийняття рішень, нести відповідальність за них у стандартних і нестандартних професійних ситуаціях; дотримуватися принципів деонтології та етики у професійній діяльності.
- ПРЗ 7. Виконувати професійну діяльність з використанням креативних методів та підходів.
- ПРЗ 9. Здійснювати професійну діяльність використовуючи інформаційні технології,

«Інформаційні бази даних», системи навігації, Internet-ресурси, програмні засоби та інші інформаційно-комунікаційні технології.

ПРЗ 10. Дотримуватися норм спілкування у професійній взаємодії з колегами, керівництвом, споживачами, ефективно працювати у команді.

ПРЗ 11. Використовувати методи оцінювання показників якості діяльності; виявляти резерви підвищення ефективності праці.

Перелік науково-педагогічних (педагогічних) працівників, які забезпечуватимуть проведення навчальної дисципліни:

Служька Анна Ярославівна – кандидат філософських наук, викладач.